

Kroky na úrovni vlády ČR v oblasti sladění pracovního, soukromého a rodinného života

Lucia Zachariášová

Oddělení rovnosti žen a mužů, Sekce pro lidská práva

Úřad vlády ČR

Programové prohlášení vlády ČR

Vláda bude důsledně uplatňovat princip rovnosti žen a mužů. Vláda se zaměří na potlačování genderově podmíněného násilí. **Bude usilovat o sladování pracovního, soukromého a rodinného života, včetně zajištění dostatečných kapacit předškolních zařízení a podpory flexibilních a stabilních forem práce, dále bude usilovat o podporu vyššího zastoupení žen v rozhodovacích pozicích a stejnou odměnu za stejnou nebo srovnatelnou práci. (...)**

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

- Od roku 2001 je stálým poradním orgánem vlády ČR v oblasti vytváření rovných příležitostí pro ženy a muže.
- Zasedání Rady dne 26. srpna 2014:
Usnesení týkající se **komplexního řešení problematiky kapacit zařízení předškolní péče o děti** s doporučením ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy, ve spolupráci s ministryní práce a sociálních věcí, ministrem zdravotnictví, ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a odbornou veřejností, aby zřídil meziresortní pracovní skupinu ke komplexnímu řešení této problematiky.

Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života

- Diskuse k **návrhu zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině**. Výbor v minulosti uplatnil k návrhu zákona připomínky, jeho zástupci a zástupkyně se účastnili rovněž jednání se zákonem souvisejících atd.
- Diskuse k **vážným provozním důvodům**, které jsou ze strany zaměstnavatelů využívány jako důvod k nepovolení zkrácené pracovní doby pro zaměstnance/zaměstnankyně, které na ni jinak mají nárok z důvodů uvedených v § 241 odst. 2 zákoníku práce. Výbor provedl šetření mezi zaměstnavateli, odborovými organizacemi, inspektoráty práce a dalšími subjekty a zpracovává výsledky tohoto průzkumu, z nichž vyvodí další kroky.

Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014 – 2020 I.

- **Strategie identifikuje tyto problémové oblasti:**
 - Nízká kapacita a kvalita, nevyjasněné kompetence v otázkách zařízení poskytujících služby v oblasti vzdělávání a péče o děti a o závislé osoby.
 - Nedostatečná nabídka flexibilních forem práce a související nejistota zaměstnání.
 - Nízká podpora rodičů s malými dětmi ze strany státu i zaměstnavatelů.
 - Nejasný výklad a nedostatečné právní předpisy v oblasti sladování pracovního, soukromého a rodinného života.
 - Nedostatečné ocenění péče a domácí práce společností.
 - Nízká účast mužů na péči o malé děti, závislé osoby a o domácnost.

Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014 – 2020 II.

- **Hlavní cíl Strategie v oblasti sladování**
 - Vytvoření celospolečenských podmínek pro efektivní sladování pracovního, soukromého a rodinného života;
 - Zajištění kapacit předškolních zařízení péče o děti na úrovni tzv. Barcelonských cílů (tj. kapacita zařízení péče o děti pro 33 procent dětí do tří let a pro 90 procent dětí mezi třemi lety a nástupem do základní školy);
 - Zvýšení podílu flexibilních forem práce (částečných úvazků a práce z domova) na úroveň průměru v EU v r. 2012, tj. na 20 %.
- Navrhuje se dosažení těchto cílů do roku 2020.

Zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině I.

- Prezident nepodepsal zákon a vrátil jej 9. října 2014 Poslanecké sněmovně z důvodu ohrožení lesních školek a s argumentem, že schválený zákon omezuje alternativy péče o dítě.

Stanovuje:

- podmínky, za jakých mohou zaměstnavatelé a další subjekty (např. územní samosprávné celky, vysoké školy) poskytovat péči o dítě v dětské skupině,
- počty dětí a pečujících osob v jedné dětské skupině,
- podmínky stravování v dětské skupině,
- plán výchovy a péče o dítě,
- technické a hygienické požadavky.

Zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině II.

- Stanovuje slevy na daních pro zaměstnavatele i rodiče:
 - Zaměstnavatelé – daňově uznatelné náklady (výdaje) na provozování dětské skupiny.
 - Rodiče – sleva na dani z příjmů fyzických osob za umístění dítěte pro poplatníka nebo poplatnici, která za účelem poskytnutí péče o děti předškolního věku využije služeb školky podle školského zákona nebo zařízení péče o děti předškolního věku, včetně dětské skupiny.
- Zohledňuje i děti mladší dvou let, je koncipován pro děti od jednoho roku.

Operační programy

- **Operační program Zaměstnanost**
 - obsahuje oblast Rovnost žen a mužů.
 - podpora sladění pracovního, soukromého a rodinného života,
 - podpora služeb péče o děti, flexibilních forem práce, zapojení mužů do péče apod.
- **Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání a Integrovaný regionální operační program (Memorandum o spolupráci)**
 - OP VVV - vybavení škol, vzdělávací aktivity,
 - IROP – infrastruktura, vybavení škol.

Zipový zákon

- Návrh novely volebních zákonů pro volby do Poslanecké sněmovny a zastupitelstev krajů;
- Zastoupení žen a mužů na kandidátních listinách – na prvních dvou místech muž i žena a dále v každé trojici kandidátka či kandidát opačného pohlaví, aby bylo dosaženo 30% zastoupení;
- Sankce za nedodržení - krácení příspěvku na získaný mandát;
- Zákon může zprostředkovaně přinést zlepšení sladění pracovního/politického a soukromého života.
- Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady / nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách

Děkuji za pozornost!

Lucia Zachariášová

Oddělení rovnosti žen a mužů, Sekce pro lidská práva

zachariasova.lucia@vlada.cz

+420 296 153 535, +420 777 467 571